

Az internethasználat alapjai a Windows-on látássérült és értelmi sérült emberek számára Második kötet

Könnyen érthető kommunikációval készült tananyag
Billentyűzet-központú tananyag

Könnyen érthető informatika tananyagsorozat

Készítette és kiadja az Informatika a Látássérültekért Alapítvány
2021.

A tananyag elkészítését a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
és az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.

Tartalomjegyzék

Előszó	3
További hasznos tudnivalók a böngészésről	4
A weboldalak tartalma	4
Webes űrlapok.....	4
Hasznos műveletek a weboldalakkal	27
Weboldalak mentése a számítógépre.....	28
A Weboldalak webcíme	29
Fájlok letöltése a weboldalakról	30
Összefoglalás.....	40
Kiegészítő ismeretek és érdekességek	41
Internetes keresők.....	41
Modális párbeszédpanelek.....	50
Sütik kezelése	52
Felhasználók és fiókok	54
A személyes adataid védelme	58
Összefoglalás	59
Melléklet.....	60
Űrlapok használata a weboldalakon	60
Űrlapok használata a JAWS képernyőolvasóval	60
Űrlapok használata az NVDA képernyőolvasóval	61
Űrlapok használata a Narrátor képernyőolvasóval.....	62
Szakirodalom	64
Impresszum	65

Előszó

Ez az Internethasználat alapjai a Windows-on tananyag második kötete.

Ebben a kötetben a tananyag második részét olvashatod.

Ez a kötet az első kötet folytatása.

A második kötetből is sok hasznos dolgot tudhatsz meg.

Az első kötetet már ismered.

Lehet, hogy nem ismered az első kötetet.

Akkor előbb az első kötetet olvasd el.

Csak utána olvasd el a második kötetet.

További hasznos tudnivalók a böngészésről

A weboldalak tartalma

Webes űrlapok

A weboldalakon lehetnek űrlapok is.

Az űrlapokon információkat adhatsz meg.

Az információk megadását az űrlap kitöltésének nevezik.

A kitöltött űrlapokat elküldheted.

Ekkor elküldöd a megadott információkat a weboldalról.

Például rákeresel valamire az interneten.

Például bejelentkezel az e-mail-fiókodba vagy egy webáruházba.

A webes űrlapok hasonlítanak a párbeszédpanelekre.

A párbeszédpaneleken vezérlőelemek vannak.

A weboldalakon az információkat űrlapmezőkben adhatod meg.

Az űrlapmezőket űrlapvezérlőknek is nevezik.

Az űrlapmezők hasonlítanak a vezérlőelemekre.

Űrlapmező a szerkesztőmező és a gomb.

Űrlapmező a jelölőnégyzet és a választógomb is.

A kombinált listamező is űrlapmező.

Vannak másfajta űrlapmezők is.

Egyes weboldalakon az űrlapmezőket közvetlenül egymás után találod.

Más weboldalakon az űrlapmezőket más dolgok között találod.

Például lehetnek az űrlapmezők között sima szövegek vagy képek.

Lehetnek az űrlapmezők között címsorok vagy hivatkozások is.

Az F betű lenyomásával a következő űrlapmezőre léphetsz.

A SHIFT+F lenyomásával az előző űrlapmezőre léphetsz.

Az INSERT+CTRL+HOME lenyomásával az első űrlapmezőre léphetsz.

Az INSERT+CTRL+END lenyomásával az utolsó űrlapmezőre léphetsz.

Szerkesztőmezők

A szerkesztőmező egy űrlapvezérlő.

Lehet, hogy a nyílbillentyűkkel jutsz a szerkesztőmezőre.

Például nyomogatsz a LENYÍL billentyűt.

Először a szerkesztőmező nevét hallod.

Például azt hallod, hogy Szerző.

Ekkor nyomd le ismét a LENYÍL billentyűt.

Lehet, hogy már van beírva szöveg a szerkesztőmezőbe.

A képernyőolvasó bemondja a már beírt szöveget.

Ezután bemondja, hogy szerkesztőmező.

Például a következőt hallod:

Benedek Elek, szerkesztőmező.

Lehet, hogy még nincs beírva szöveg a szerkesztőmezőbe.

Ekkor a következőt hallod:

Üres, szerkesztőmező.

Egy rövid hang jelzi a belépést az űrlap módba.

Űrlap módban szöveget írhatasz a szerkesztőmezőbe.

Űrlap módban szerkesztheted is a szöveget a szerkesztőmezőben.

Lehet, hogy nem hallasz hangjelzést.

Ebből tudhatod, hogy nem vagy űrlap módban.

Ekkor a LENYÍL lenyomásával továbbléphetsz a szerkesztőmezőről.

Viszont lehet, hogy írni akarsz a szerkesztőmezőbe.

Ehhez nyomd le az ENTER billentyűt a belépéshez.

Most hallod a rövid hangjelzést.

Ebből tudhatod, hogy most űrlap módban vagy.

Most már szerkesztheted a szöveget.

A JOBBRANYÍL és a BALRANYÍL billentyűkkel mozgathatod a kurzort.

A billentyűzet segítségével szöveget írhatsz be a mezőbe.

Az űrlap módból az ESCAPE billentyű lenyomásával léphetsz ki.

A számbillentyűzeten lenyomhatod a PLUSZJEL billentyűt.

Ezzel is kiléphetsz az űrlap módból.

A kilépést egy másik rövid hang jelzi.

Most már nem tudsz szöveget írni a szerkesztőmezőbe.

Most már szerkeszteni sem tudod a szöveget a szerkesztőmezőben.

Az E betű lenyomásával a következő szerkesztőmezőre léphetsz.

A SHIFT+E lenyomásával az előző szerkesztőmezőre léphetsz.

Ekkor nem kerülsz űrlap módba.

A képernyőolvasó bemondja a szerkesztőmező nevét.

Ezután bemondja, hogy szerkesztőmező.

Lehet, hogy már van beírva szöveg a szerkesztőmezőbe.

Ekkor a beírt szöveget is bemondja a képernyőolvasó.

Például a következőt hallod:

Szerző, szerkesztőmező, Benedek Elek.

Az űrlap módba lépéshez nyomd le az ENTER billentyűt.

Ekkor hallod a rövid hangjelzést.

Megváltoztathatod a szerkesztőmező szövegét.

Az űrlap módból kiléphetsz az ESCAPE billentyű lenyomásával.

A számbillentyűzeten lenyomhatod a PLUSZJEL billentyűt.

Ezzel is kiléphetsz az űrlap módból.

A kilépést egy másik rövid hang jelzi.

Most már nem módosíthatod a szerkesztőmező szövegét.

Időnként a JAWS a szerkesztőmező korábbi szövegét mondja be.

Ekkor frissítsd a képernyőt.

Ehhez nyomd le az INSERT+ESC billentyűparancsot.

Azt hallod, hogy a képernyő frissítve.

Ezután a JAWS helyesen mondja be a szerkesztőmező szövegét.

Gombok

A gomb is egy űrlapvezérlő.

A képernyőolvasó bemondja a gomb nevét és azt, hogy gomb.

Például a következőt hallod:

Keresés, gomb.

A gombot a SZÓKÖZ vagy az ENTER billentyűvel nyomhatod meg.

Ekkor lehet, hogy megváltozik a weboldal egy része.

Lehet, hogy új weboldal töltődik be.

A gombok másik fajtája a váltógomb.

A váltógommbal jelezheted, hogy akarsz valamit vagy nem.

Például kérsz vagy nem kérsz hírlevelet a weboldalon.

A váltógombokat és a jelölőnégyzeteket hasonló dolgokra használhatod.

A jelölőnégyzettel később foglalkozunk.

A képernyőolvasó bemondja a váltógomb nevét.

Ezután bemondja, hogy váltógomb.

Végül bemondhatja, hogy lenyomva.

Például a következőt hallod:

Kérek hírlevelet, váltógomb.

Nem hallod azt, hogy lenyomva.

Ez azt jelenti, hogy nem kérsz hírlevelet.

A váltógombon lenyomhatod a SZÓKÖZ vagy az ENTER billentyűt.

A képernyőolvasó bemondja, hogy váltógomb lenyomva.

Ezzel jelzed, hogy kérsz hírlevelet.

Lehet, hogy meggondolod magad.

Lehet, hogy mégsem kérsz hírlevelet.

A lenyomott váltógombot felengedheted.

Ehhez nyomd le ismét a SZÓKÖZ vagy az ENTER billentyűt.

A képernyőolvasó bemondja, hogy váltógomb nincs lenyomva.

Ezzel jelzed, hogy nem kérsz hírlevelet.

A B betű lenyomásával a következő gombra léphetsz a weboldalon.

A következő váltógombra is a B betű lenyomásával léphetsz.

A SHIFT+B lenyomásával az előző gombra léphetsz a weboldalon.

Az előző váltógombra is a SHIFT+B lenyomásával léphetsz.

Jelölőnégyzetek

A jelölőnégyzet is egy űrlapvezérlő.

A jelölőnégyzeteket és a váltógombokat hasonló dolgokra használhatod.

A váltógombokat már ismered.

A jelölőnégyzettel jelezheted, hogy akarsz valamit vagy nem.

Például kérsz vagy nem kérsz hírlevelet a weboldalon.

A képernyőolvasó bemondja a jelölőnégyzet nevét.

Ezután bemondja, hogy jelölőnégyzet.

Végül bemondja, hogy bejelölve vagy nincs bejelölve.

Például a következőt hallod:

Kérek hírlevelet, jelölőnégyzet, nincs bejelölve.

Ez azt jelenti, hogy nem kérsz hírlevelet.

A jelölőnégyzetet a SZÓKÖZ lenyomásával jelölheted be.

A képernyőolvasó bemondja, hogy bejelölve.

Lehet, hogy mégsem kérsz hírlevelet.

A SZÓKÖZ lenyomásával kiveheted a jelölést a jelölőnégyzetből.

A képernyőolvasó bemondja, hogy nincs bejelölve.

Az X betűvel a következő jelölőnégyzetre léphetsz a weboldalon.

A SHIFT+X az előző jelölőnégyzetre visz a weboldalon.

Választógombok

A választógomb is egy űrlapvezérlő.

A választógombbal több dolog közül egyet választhatsz ki.

Például e-mailben vagy telefonon vagy postán kérsz értesítést.

Két vagy három vagy több választógomb van egy csoportban.

Ezek a választógombok egymáshoz tartoznak.

Egyszerre csak az egyik választógomb lehet bejelölve a csoportban.

A képernyőolvasó bemondja a választógomb nevét.

Ezután bemondja, hogy választógomb.

Végül bemondja, hogy bejelölve vagy nincs bejelölve.

Lehet, hogy először egyik választógomb sincs bejelölve a csoportban.

Például a következőt hallod:

Értesítés e-mailben, választógomb, nincs bejelölve.

Ez azt jelenti, hogy most nem e-mailben kérsz értesítést.

A választógombot a SZÓKÖZ lenyomásával jelölheted be.

A képernyőolvasó bemondja, hogy bejelölve.

A LENYÍL lenyomásával a következő választógombra léphetsz.

Például a következőt hallod:

Értesítés telefonon, választógomb, nincs bejelölve.

A SZÓKÖZ lenyomásával bejelölheted ezt a választógombot.

A képernyőolvasó bemondja, hogy bejelölve.

Ekkor az Értesítés e-mailben választógomb már nincs bejelölve.

Az A betűvel a következő választógombra léphetsz a weboldalon.

A SHIFT+A az előző választógombra visz a weboldalon.

Kombinált listamezők

A kombinált listamező is egy űrlapvezérlő.

A kombinált listamezőben több dolog közül egyet választhatsz ki.

Például könyvekről vagy újságokról vagy zenékről kérsz értesítést.

Lehet, hogy a nyílbillentyűkkel jutsz a kombinált listamezőre.

Például nyomogatsz a LENYÍL billentyűt.

Először a kombinált listamező nevét hallod.

Például azt hallod, hogy Értesítések.

Ekkor nyomd le ismét a LENYÍL billentyűt.

A képernyőolvasó bemondja, hogy kombinált listamező.

Ezután bemondja a kiválasztott lehetőséget.

Például a következőt hallod:

Kombinált listamező, Könyvekről.

Ebből tudhatod, hogy a könyvekről kapsz majd értesítést.

Lehet, hogy másik lehetőséget akarsz választani.

Ehhez nyomd le az ENTER billentyűt.

Egy rövid hang jelzi a belépést az űrlap módba.

Űrlap módban választhatsz másik lehetőséget a kombinált listamezőben.

Az ALT+LENYÍL lenyomásával megnyithatod a kombinált listamezőt.

A JAWS bemondja, hogy listamező megnyitása.

Előfordulhat, hogy nem kell nyomnod ALT+LENYÍL billentyűkombinációt.

Nyomogathatsz a LENYÍL vagy a FELNYÍL billentyűt.

Egy lehetőség kezdőbetűjét is lenyomhatod.

Például nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Azt hallod, hogy Zenékről.

A kombinált listamezőt bezárhatod az ENTER lenyomásával.

A kombinált listamezőt bezárhatod az ALT+FELNYÍL lenyomásával is.

A JAWS bemondja, hogy listamező bezárása.

Az űrlap módból kiléphetsz az ESCAPE billentyű lenyomásával.
A számbillentyűzeten lenyomhatod a PLUSZJEL billentyűt.
Hallod a másik rövid hangjelzést.
Ebből tudhatod, hogy már nem vagy űrlap módban.
Most a kiválasztott lehetőség a Zenékről.
Most már a zenékről kapsz értesítést.
Időnként a JAWS a korábbi lehetőséget mondja be.
Ekkor frissítsd a képernyőt.
Ehhez nyomd le az INSERT+ESC billentyűparancsot.
Azt hallod, hogy a képernyő frissítve.
Ezután már helyesen mondja be a JAWS a kiválasztott lehetőséget.

A C betűvel a következő kombinált listamezőre léphetsz a weboldalon.
A SHIFT+C lenyomásával az előző kombinált listamezőre léphetsz.
Ekkor a képernyőolvasó bemondja a kombinált listamező nevét.
Ezután bemondja, hogy kombinált listamező.
Végül bemondja a kiválasztott lehetőséget.

Navigálás a weboldalakon űrlap módban

A helyesen elkészített űrlapok kényelmesek a vak embereknek.
A helyesen elkészített űrlapokat könnyen kezelheted.
Viszont a helytelenül elkészített űrlapok használata nehéz.
Nehezen találod meg az információkat.
Nehezen adod meg az információkat.
Nehezen ellenőrzöd az információkat.
Nehezen lépkedsz az űrlapmezők között.
Nehezen tudsz belépni az űrlap módba.
Nehezen tudsz kilépni az űrlap módból.

A TAB és a SHIFT+TAB segíthet az űrlapok használatában.
Megkönnyítheti a helytelenül elkészített űrlapok használatát is.
A weboldalon ráléphetsz a következő hivatkozásra vagy űrlapmezőre.
Ehhez nyomd le a TAB billentyűt.
A weboldalon ráléphetsz az előző hivatkozásra vagy űrlapmezőre.
Ehhez nyomd le a SHIFT+TAB billentyűparancsot.
Az űrlapmezőkön automatikusan űrlap módba kerülsz.
Ehhez nem kell lenyomnod az ENTER billentyűt.
Hallod a rövid hangjelzést.
A szerkesztőmezőkben azonnal gépelhetsz és szerkeszthetsz.
A kombinált listamezőkben azonnal választhatsz a lehetőségek közül.
Az ALT+LENYÍL lenyomásával megnyithatod a kombinált listamezőt.
A választáshoz nyomogasd a LENYÍL vagy a FELNYÍL billentyűt.
Egy lehetőség kezdőbetűjét is lenyomhatod.
Utána nem kell kilépned az űrlap módból.
A TAB lenyomásával továbbléphetsz a következő űrlapmezőre.
A SHIFT+TAB lenyomásával visszaléphetsz az előző űrlapmezőre.
A TAB nyomogatásával az űrlap végére érhetsz.
A TAB ismételt lenyomásával kijutsz az űrlapról.
Ekkor automatikusan kilépsz az űrlap módból.
A SHIFT+TAB nyomogatásával az űrlap elejére érhetsz.
A SHIFT+TAB ismételt lenyomásával kijutsz az űrlapról.
Ekkor automatikusan kilépsz az űrlap módból.
Az űrlap módból szándékosan is kiléphetsz.
Ehhez a számbillentyűzeten nyomd le a PLUSZJEL billentyűt.
Általában az ESCAPE lenyomásával is kiléphetsz az űrlap módból.

Nagyon figyelj a TAB és a SHIFT+TAB használata közben.
A weboldal végén ne nyomd le még egyszer a TAB billentyűt.

Ezzel a weboldaltól a böngésző vezérlőire jutsz.

Lehet, hogy ezután nehezen tudsz visszalépni a weboldalra.

A weboldal elején legyél óvatos.

Ekkor ne nyomd le még egyszer a SHIFT+TAB billentyűparancsot.

Ezzel a weboldaltól a böngésző vezérlőire jutsz.

Lehet, hogy ezután nehezen tudsz visszalépni a weboldalra.

Űrlapok kitöltése és elküldése

A webes űrlapokon információkat adsz meg.

Például szövegeket írsz a szerkesztőmezőkbe.

Például bejelölöd egyes jelölőnégyzeteket és választógombokat.

Például lehetőséget választasz a kombinált listamezőkben.

Ezt az űrlap kitöltésének nevezzük.

Előbb kitöltöd az űrlapot.

Ezután elküldöd az űrlapot.

Az űrlapot egy gomb megnyomásával küldheted el.

Ez például a Küldés vagy az Elküld gomb.

A Küldés gombot általában az űrlap végén találod.

Lehet, hogy Küldés gomb helyett Rendben gombot találsz.

Lehet, hogy Küldés gomb helyett OK gombot találsz.

Az angol nyelvű weboldalakon lehet, hogy Submit gombot találsz.

A Submit szót szabmitnak mondják.

Az angol nyelvű weboldalakon lehet, hogy Go vagy Send gombot találsz.

A Send szót szendnek mondják.

Az űrlap elküldése után általában új weboldal töltődik be.

Sok dologhoz csak űrlap kitöltésével juthatsz hozzá az interneten.

Az új weboldaltól megtudhatod, hogy a küldés sikeres vagy sikertelen.

A sikertelen küldés után általában leírják a hibát.

Hiba esetén kérj segítséget.

Egyszerű űrlapok a gyakorlatban

Egyes űrlapok nagyon egyszerűek.

Például egy weboldalon csak egy vagy két vagy három gomb van.

A gomb megnyomásával például feladatot végeztethetsz el.

A gomb megnyomásával kérést is küldhetsz a weblapról.

Például a gomb megnyomásával kiléphetsz az e-mail-fiókodból.

Sok weboldalon találkozhatasz egyszerű űrlapokkal.

Például találsz egy szerkesztőmezőt.

Ide beírhatod a keresett szöveget.

Ezt keresőmezőnek hívják.

A mező után találsz egy gombot.

Ezzel a gombbal indíthatod el a keresést.

Ez a Keresés gomb.

Keresés gomb helyett lehet, hogy Küldés vagy Elküld gombot találsz.

Keresés gomb helyett lehet, hogy Mehet gombot találsz.

Az angol nyelvű weboldalakon lehet, hogy Find gombot találsz.

A Find szót fájndnak mondják.

Az angol nyelvű weboldalakon lehet, hogy Go gombot találsz.

Az angol nyelvű weboldalakon lehet, hogy Submit gombot találsz.

A gombok megnyomása után lehet, hogy az oldal egy része megváltozik.

A gombok megnyomásakor lehet, hogy új oldal töltődik be.

Például megjelenik a keresési találatok listája.

Ilyen egyszerű űrlap van a vMEK weboldalán.

Próbáld ki az egyszerű keresést a vMEK weboldalán.

Indítsd el a Microsoft Edge böngészőt.

Nyomd le a WINDOWS+M billentyűparancsot az asztal megnyitásához.

Nyomogasd az M betűt a Microsoft Edge megkereséséhez.

Egyszer azt hallod, hogy Microsoft Edge.

Ekkor nyomd le az ENTER billentyűt.

A Microsoft Edge böngésző elindul.

Lehet, hogy most nem a Cím és kereső sávon vagy.

Ekkor nyomd le az F4 billentyűt vagy a CTRL+L billentyűparancsot.

A Cím és kereső sávra kerülsz.

Írd be a vMEK weboldalának webcímét.

Írd be, hogy vmek.oszk.hu.

Lehet, hogy csak néhány betűt kell beírnod.

Lehet, hogy a böngésző kiegészíti a webcímet.

A webcím beírása után nyomd le az ENTER billentyűt.

Ekkor megnyílik a MEK vak felhasználók számára készült weboldala.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Nyomd le az E betűt.

Ezzel a weboldalon a következő szerkesztőmezőre lépsz.

A következőt hallod:

Gyorskeresés:, szerkesztőmező.

Ez az egyetlen szerkesztőmező ezen a weboldalon.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Ezzel belépsz az űrlap módba.

Hallod a rövid hangjelzést.

Most a billentyűzeten szöveget gépelhetsz a szerkesztőmezőbe.

Írd be, hogy mesék.

Ezután ismét nyomd le az ENTER billentyűt.

Ezzel megnyomod a Mehet gombot.

Ekkor elindul a keresés.

Automatikusan kilépsz az űrlap módból.

Megnyílik a találati lista weboldala.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Nyomd le a Q betűt.

Ezzel a fő régióra lépsz a weboldalon.

A webes régiókat már ismered.

Már a fő régiót is ismered.

A találati lista oldalán a fő régióban találsz a keresés eredményét.

Most a fő régió elején állsz.

A keresés eredménye érdekel.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer azt hallod, hogy Keresőkérdés: mesék.

A megtalált művekben benne van az a szó, hogy mesék.

A művek címében és szövegében lehet a mesék szó.

Nyomd le újból a LENYÍL billentyűt.

A következőt hallod:

A találatok száma: 98.

Vagyis a MEK szerint majdnem száz műben vannak mesék.

A művek között sok mese és mesegyűjtemény van.

A találatok közt vannak mesékhez hasonló történetek is.

Más művek a mesemondásról és a mesék keletkezéséről szólnak.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer azt hallod, hogy 1.

Ez az első találat sorszáma.

Nyomd le még egyszer a LENYÍL billentyűt.

Most például a következőt hallod:

Hivatkozás, Afrikai mesék.

Ez egy mesegyűjtemény az afrikai országok népmeséiből.

A hivatkozás a mű információs oldalára visz.

Az információs oldalon hasznos információkat találsz a műről.

Például megtalálhatod a mű szerzőjét vagy a magyar fordító nevét.

Megnyithatod vagy le is töltheted a művet.

Az Afrikai meséket HTML formátumban is meg lehet nyitni.

A HTML formátumú műveket könnyen olvashatod a webböngészőben.

Most ne nyisd meg a hivatkozást.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Egyszer azt hallod, hogy 2.

Ez a második találat sorszáma.

Nyomd le még egyszer a LENYÍL billentyűt.

Most például a következőt hallod:

Hivatkozás, Erdélyi tájszótár.

Ez egy szakkönyv az erdélyi magyar nyelvről.

Ebben a könyvben vannak szólás-mondások de ez nem mesekönyv.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

A harmadik találat egy gyermekregény Rákóczi Ferencről.

A negyedik találat a Játékoskönyv.

A Játékoskönyvben játékok és tréfák és mesék is vannak.

Ezek a könyvek csak PDF formátumban vannak a könyvtárban.

Egyes PDF-fájlokat a vak emberek nehezen tudnak elolvasni.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Például a következő műveket találod:

Mesék a szerelemről.

Mesék és mondák Mátyás királyról.

Nagyapó meséskönyve.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

10.

Nyomd le még egyszer a LENYÍL billentyűt.

Ekkor például a következőt hallod:

Hivatkozás, Tájnyelvi hangfelvételek / Moldva - Csángó mesék.

Ez az utolsó találat a találati lista első oldalán.

A találati lista első oldalán tíz találat van.

A második oldalon is tíz találat van.

A harmadik oldalon is tíz találat van.

A többi oldalon is tíz találat van.

Az utolsó oldalon csak nyolc találat van.

A mesékre keresésnek tíz találati oldala van.

Most az első találati oldal végén vagy.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Azt hallod, hogy hivatkozás, Előző.

Ezzel a hivatkozással az előző találati oldalra lapozhatsz.

Viszont ez az első találati oldal.

Innen nem tudsz visszalapozni.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer azt hallod, hogy hivatkozás, Következő.

Ezzel a hivatkozással a következő találati oldalra lapozhatsz.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Megnyílik a keresési találatok második oldala.

A második oldalon a következő tíz művet találsz.

Ezekben a művekben is benne van az a szó, hogy mesék.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.

Lehet, hogy a felolvasás a találatoknál kezdődik.

Például a következőt hallod:

1. hivatkozás, Tájnyelvi hangfelvételek / Zala megye - Keménfai mesék.

Felolvasás közben például a következőket is hallhatod:

Huszár a mennyországban és egyéb mesék.

Összes mesék és történetek.

Szép Balaton mellől / Mesék és más elbeszélések.

Igaz mesék.

Egyszer például a következőket hallod:

10. hivatkozás, Tarka mesék / Elbeszélések. meglátogatott hivatkozás,

Előző (c). hivatkozás, Következő (v).

Fő régió vége.

Ekkor a találatok második oldalának végén jársz.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Az Előző egy már meglátogatott hivatkozás.

Ezzel visszalapozhatsz a találatok előző oldalára.

Az előző oldal az első oldal a találatok között.

Zárójelben egy C betűt hallasz.

Ez egy jelzés a látó és mozgássérült embereknek.

A látó emberek a C betű lenyomásával könnyen visszalapozhatnak.

A mozgássérült emberek is könnyen visszalapozhatnak a C betűvel.

A vak emberek ehelyett az Előző hivatkozásra lépnek.

A vak emberek az ENTER billentyűvel aktiválják a hivatkozást.

A Következő egy másik hivatkozás.

Ezzel továbblapozhatsz a találatok következő oldalára.

A következő oldalon is tíz találat van.

Zárójelben egy V betűt hallasz.

Ez is egy jelzés a látó és mozgássérült embereknek.

A látó emberek a V betű lenyomásával könnyen továbblapozhatnak.

A mozgássérült emberek is könnyen továbblapozhatnak a V betűvel.

A vak emberek ehelyett a Következő hivatkozásra lépnek.

A vak emberek az ENTER billentyűvel aktiválják a hivatkozást.

A MEK weboldalain más betűket is találhatsz zárójelben.

Ezek a betűk a látó és mozgássérült emberek navigálását segítik.

Ezeket a betűket a vak emberek más dolgokra használják.

Például a C betűvel a következő kombinált listamezőre léphetsz.

Például a V betűvel a következő meglátogatott hivatkozásra léphetsz.

Ezek a betűk a navigációt gyorsító billentyűk.

Sok navigációt gyorsító billentyűt már ismersz.

A navigációt gyorsító billentyűkről többet is megtudhatsz a mellékletben.

A mostani gyorskeresés kilencvennyolc találata nagyon sok.

Sok ideig tart, hogy a kilencvennyolc találatot végignézd.

Mesék helyett sok mű tankönyv vagy szakkönyv.

Téged inkább a népmesék érdekelnek.

Pontosabb keresést is indíthatsz a könyvtárban.

Lépj vissza a MEK egyszerűsített felületének főoldalára.

Ehhez használhatod az ALT+BALRANYÍL billentyűparancsot.

Ezzel visszalépkedhetsz a találati oldalakon a főoldalig.

Viszont a billentyűparancsot többször is le kell nyomnod.

Ehelyett egy lépésben is visszajuthatsz a főoldalra.

Nyomd le a G betűt.

Ezzel a következő ábrára lépsz.

Például a következőt hallod:

Meglátogatott hivatkozás ábra, MEK egyszerűsített felület főoldala.

Ehhez lehet, hogy többször is le kell nyomnod a G betűt.
Nyomd le az ENTER billentyűt.
Ekkor megnyílik a vMEK főoldala.
A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.
Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Összetett űrlapok a gyakorlatban

Most a vMEK főoldal elején állsz.
Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.
Néhány lépés után a főmenüre jutsz.
Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.
Egyszer a következőt hallod:
Hivatkozás, Keresés.
Ezen nyomd le az ENTER billentyűt.
Ekkor megnyílik a MEK keresés weboldala.
Ezen a weboldalon több űrlap is van.
Most csak az első űrlapot használd.
Lehet, hogy azonnal a Szerző szerkesztőmezőbe kerülsz.
Automatikusan űrlap módba lépsz.
Hallod a rövid hangjelzést is.
Ehelyett lehet, hogy a weboldal elején maradsz.
Lehet, hogy a weboldal más részére kerülsz.
Nyomd le a CTRL+HOME billentyűparancsot.
Ezzel a weboldal elejére lépsz.
Ezután nyomd le az E betűt az első szerkesztőmezőre lépéshez.
A Szerző szerkesztőmező az első űrlapmező a weboldalon.
Lehet, hogy nem hallod a rövid hangjelzést.
Ekkor nyomd le az ENTER billentyűt.

Ezzel belépsz az űrlap módba.
Most hallod a rövid hangjelzést.

A Szerző szerkesztőmező az első űrlap elején van.

Írd be a billentyűzeten a következőt:

Benedek Elek

Ezzel jelzed, hogy most csak Benedek Elek könyvei érdekelnek.

Nyomd le a TAB billentyűt.

Ezzel a Cím szerkesztőmezőbe lépsz.

A TAB billentyű lenyomásakor űrlap módban maradsz.

Nyomd le még egyszer a TAB billentyűt.

Ezzel a Téma szerkesztőmezőbe lépsz.

Írd be a következőt:

mesék

Ezzel jelzed, hogy most csak a mesekönyvek érdekelnek.

Nyomd le még egyszer a TAB billentyűt.

Ekkor a következőt hallod:

Formátum, kombinált listamező, Minden.

Ebben a listamezőben a keresett könyvek fájlformátumát választhatod ki.

Most a HTML formátum érdekel.

Az ALT+LENYÍL lenyomásával megnyithatod a kombinált listamezőt.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer azt hallod, hogy HTML formátum.

Ezt a formátumot választod.

Ezzel jelzed, hogy most a HTML formátumú könyvek érdekelnek.

Nyomd le ismét a TAB billentyűt.

Ezzel a Keres gombra lépsz.

Hallhatsz egy másik rövid hangjelzést.

Ebből tudhatod, hogy már nem vagy űrlap módban.

A Keres gomb megnyomásával indíthatod a keresést.
Lenyomhatod még egyszer a TAB billentyűt.
Ekkor azt hallod, hogy Töröl gomb.
Ezzel törölheted az első űrlap mezőit.
A törlést hibás adatok esetén használhatod.
A törlést teljesen új keresés előtt is használhatod.
Most ne nyomd meg a Töröl gombot.
Nyomd le a SHIFT+TAB billentyűparancsot.
Ezzel visszalépsz a Keres gombra.
Nyomd le az ENTER billentyűt.
Ekkor elindul a keresés.
A MEK-en ezt összetett keresésnek nevezik.
Megnyílik a találati lista weboldala.
A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.
Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.
Nyomd le a Q betűt a fő régióra lépéshez.
Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.
Egyszer a következőt hallod:
A találatok száma kilenc.
Ez egy kényelmes és rövid lista.
A talált kilenc könyv listája elfér egy találati oldalon.
Az előző gyorskeresés majdnem száz találata túl sok egyszerre.
Sok könyv nem érdekel.
Sok könyv szokatlan fájlformátumban van.
Ezeket a vak emberek nehezen tudják elolvasni.
Az összetett keresés kevés találatát könnyen átnézheted.
Tudhatod, hogy ezekben a könyvekben csak mesék vannak.
Tudhatod, hogy ezeknek a könyveknek Benedek Elek az írója.
Tudhatod, hogy ezeket a könyveket HTML formátumban olvashatod.

A HTML formátumot a vak emberek könnyen használhatják.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer például a következőt hallod:

1. hivatkozás, Az Ezeregyéjszaka legszebb meséi.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Egyszer például a következőt hallod:

7. hivatkozás, Többsincs királyfi és más mesék.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Ekkor megnyílik a mesekönyv információs oldala.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Nyomd le a H betűt a következő címsorra ugráshoz.

A következőt hallod:

Magyar Elektronikus Könyvtár Egyszerűsített weboldal

Könyvoldal, első címsorszint.

Ez a weboldal főcíme.

Nyomd le még egyszer a H betűt.

Ekkor a következőt hallod:

Benedek Elek Többsincs királyfi és más mesék, harmadik címsorszint.

Ez a mesekönyv címe.

Nyomd le még egyszer a H betűt.

Ekkor például ezt hallod:

Megtekinthető verziók, negyedik címsorszint.

Ebben az alfejezetben a mesekönyv megtekinthető változatait találod.

A megtekinthető verziókat a böngészőben is elolvashatod.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Ekkor a következőt hallod:

Lista öt elemű.

Ez egy információs sor.

Az információs sort a JAWS írja a lista elé.

Ebből megtudod, hogy ötfajta megtekinthető változat van a könyvtárban.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Azt hallod, hogy hivatkozás, HTML.

Ez a mesekönyv HTML változata.

A HTML változatot olvashatod el a legkönnyebben.

A listában a Word változatot is megtalálod.

Ez ugyanaz a mesekönyv Word dokumentumban.

A Word dokumentum megnyitása a böngészőben nehéz lehet.

A Word dokumentumokat letöltheted.

A letöltéssel később foglalkozunk.

A Word dokumentumokat a Microsoft Word programban nyithatod meg.

A listában az RTF változatot is megtalálod.

Ez is ugyanaz a mesekönyv RTF formátumban.

Az RTF fájlokat is letöltheted.

Az RTF fájlokat is a Microsoft Word programban nyithatod meg.

A listában a PDF változatot is megtalálod.

Ez ugyanaz a mesekönyv PDF formátumban.

A PDF dokumentumot is megnyithatod a böngészőben.

A PDF dokumentum olvasása a böngészőben nehéz lehet.

Nem kell végigjárnod a listát.

Most a HTML hivatkozásra állsz.

Nyomd le az ENTER billentyűt a hivatkozás aktiválásához.

Ekkor megnyílik egy weboldal a mesekönyv tartalomjegyzékével.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt az olvasás megállításához.

A tartalomjegyzékben a mesék címeit találod.

Minden mese címe egy hivatkozás.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

Hivatkozás, Hétszépségű királykisasszony.

A Hétszépségű királykisasszony az egyik mese címe.

Nyomd le az ENTER billentyűt a hivatkozás aktiválásához.

Ekkor lehet, hogy megnyílik a mesekönyv egy weboldalon.

A virtuális kurzor a Hétszépségű királykisasszony címre ugrik.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a mesét.

Meghallgathatod a mesét.

Lenyomhatod a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Lehet, hogy ehelyett a képernyőolvasó a tartalomjegyzéket olvassa fel.

Ekkor nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Nyomd le az INSERT+ESC billentyűparancsot a képernyő frissítéséhez.

Ekkor azt hallod, hogy a képernyő frissítve.

Ekkor a mesekönyv elejére jutsz.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Ekkor azt hallod, hogy Az aranygyapjas kosok.

Ez az első mese címe.

Az INSERT+LENYÍL billentyűparanccsal felolvastathatod a mesét.

A CONTROL billentyűvel megállíthatod a felolvasást.

A mesék között elválasztóvonal van.

Nyomd le az Ü betűt.

Ezzel a következő elválasztóvonalra léphetsz a weboldalon.

Azt hallod, hogy elválasztó.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Azt hallod, hogy A talléros kalap.

Ez a második mese címe.

Nyomd le még egyszer az Ü betűt.

Ekkor azt hallod, hogy elválasztó.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Ekkor azt hallod, hogy A hétszépségű királykisasszony.

Ez a harmadik mese címe.

Nyomd le a FELNYÍL billentyűt.

Azt hallod, hogy elválasztó.

Most nyomd le a SHIFT+Ü billentyűparancsot.

Ezzel az előző elválasztóra léphetsz a weboldalon.

Azt hallod, hogy elválasztó.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Ekkor azt hallod, hogy A talléros kalap.

Most ismét a második mese elején vagy.

Az elválasztókon lépkedéssel könnyen tájékozódhatsz a mesekönyvben.

Az INSERT+LENYÍL billentyűparanccsal felolvastathatod a mesét.

A CONTROL billentyűvel megállíthatod a felolvasást.

Hasznos műveletek a weboldallal

A weboldallal hasznos műveleteket végezhet a böngészőben.

A weboldallal mentheted a számítógépedre a Letöltések mappába.

Megtudhatod a weboldal webcímét.

Kijelölheted és másolhatod a weboldal webcímét.

Ezután elküldheted a webcímet másoknak.

Egyes weboldallal fájlokat tölthetsz le a számítógépedre.

Utána a letöltött fájlokat a Letöltések mappában találod meg.

Weboldalak mentése a számítógépre

A megnyitott weboldalt mentheted a böngészőből.

A weboldalt a Letöltések mappába mented a számítógépeden.

A mentett weboldal a számítógépeden például HTML fájlban van.

A mentett HTML fájlt újra megnyithatod a webböngészőben.

Időnként nincs interneted.

A mentett weboldalt internet nélkül is megnyithatod.

Most a Magyar Elektronikus Könyvtár weboldalán vagy.

Benedek Elek egyik mesekönyve van megnyitva a böngészőben.

A mesekönyv szövege egy weboldalon van.

Ezt a weboldalt mentheted a számítógépedre.

Ehhez a böngészőben nyomd le a CTRL+S billentyűparancsot.

Ekkor megnyílik a Mentés másként párbeszédpanel.

A Fájlnev mezőben vagy.

A mezőben már a következő fájlnevet hallod:

Benedek Elek_ Többsincs királyfi és más mesék.html

A fájlnevben benne van az író neve és a könyv címe.

Lehet, hogy ez a fájlnev tetszik neked.

Ekkor nem kell megváltoztatnod a fájlnevet.

Viszont más nevet is adhatsz a fájlnak.

Az új nevet beírhatod a Fájlnev mezőbe.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Ezzel mented a fájlt a számítógépedre.

Ezután a mentett fájlt megtalálod a Letöltések mappában.

A mentett weboldalt internet nélkül is megnyithatod a böngészőben.

A mentés után visszakerülsz a mesekönyv szövegébe.

A Weboldalak webcíme

Megtudhatod a megnyitott weboldal webcímét.

Kijelölheted és másolhatod a weboldal webcímét.

Ezután például e-mailben elküldheted a webcímet másoknak.

Most Benedek Elek egyik mesekönyve van megnyitva a böngészőben.

A weboldal webcímét a Cím és kereső sávban találod.

Nyomd le a CTRL+L billentyűparancsot vagy az F4 billentyűt.

Ezzel a Cím és kereső sávra lépsz.

A mezőben a megnyitott mesekönyv webcíme van.

A webcím már ki van jelölve a mezőben.

Nyomd le a CTRL+C billentyűparancsot.

Ezzel a vágólapra másolod a webcímet.

Lépj át például a Windows Posta alkalmazásba.

Ehhez nyomd le az ALT billentyűt és tartsd lenyomva.

Nyomogasd a TAB billentyűt.

Lehet, hogy egyszer azt hallod, hogy Windows Posta.

Ekkor engedd fel az ALT billentyűt.

Most a Windows Posta alkalmazásban vagy.

Lehet, hogy éppen egy e-mailt írsz egy ismerősödnek.

Most az e-mail szövegén állsz.

Nyomd le a CTRL+V billentyűparancsot.

Ezzel beillesztetted a mesekönyv webcímét az e-mailbe.

Ezután elküldheted az e-mail-üzenetet.

Lépj vissza a webböngésző alkalmazásba.

Ehhez nyomd le az ALT billentyűt és tartsd lenyomva.

Nyomogasd a TAB billentyűt.

Egyszer például azt hallod, hogy Microsoft Edge.

Ekkor engedd fel az ALT billentyűt.

Most újra az Edge böngészőben vagy.

A Cím és kereső sávon állsz a böngészőben.

Nyomd le az F6 billentyűt.

Ezzel visszaléphetsz a mesekönyv szövegébe.

Időnként ehhez többször is le kell nyomnod az F6 billentyűt.

Az ismerősöd megkapja az e-mail-üzenetet.

Megtalálja benne a mesekönyv webcímét.

A webcím általában egy hivatkozás az e-mail-üzenetben.

Az ismerősöd aktiválhatja a hivatkozást.

Elindul a webböngészője.

A böngészőben megnyílik Benedek Elek mesekönyve.

Most már az ismerősöd is elolvashatja a mesekönyvet.

Fájlok letöltése a weboldalakról

A szokásos hivatkozások más weboldalakra visznek.

Egyes hivatkozások viszont más típusú fájlokra mutatnak.

A más típusú fájlok más alkalmazásban nyílnak meg.

A Word fájlok például a Microsoft Word alkalmazásban nyílnak meg.

Lehet, hogy nincs Word alkalmazás a számítógépeden.

Esetleg szükséged van a Word alkalmazásra.

Probléma esetén kérj segítséget.

A böngésző sokféle fájlt meg tud nyitni.

A böngésző például megnyitja a PDF fájlokat és a képfájlokat.

A böngésző megnyitja a videófájlokat és a hangfájlokat is.

Ezeket támogatott fájltypusoknak nevezzük.

Egyes fájlokat a Windows nyithat meg.

Például az alkalmazásfájlokat a Windows nyitja meg.

A parancsfájlokat is a Windows nyitja meg.

A telepítőfájlokat is a Windows nyitja meg.

Az alkalmazásfájlokat és a parancsfájlokat futtatható fájloknak nevezik.

A telepítőfájlokat is futtatható fájloknak nevezik.

A megnyitás után a Windows futtatja a futtatható fájlokat.

A Windows előbb rákérdez, hogy biztosan megengeded-e a futtatást.

Csak a biztonságos weboldalakról letöltött fájlok futtatását engedélyezd.

Futtatáskor a Windows végrehajtja a parancsokat a fájlokban.

Az internetről letöltött fájlokkal légy óvatos.

Egyes fájlokat sem a böngésző sem a Windows nem tud megnyitni.

Lehet, hogy például RTF fájlt nem tud megnyitni a böngésző.

Ekkor a böngésző letölti az RTF fájlt.

Lehet, hogy a böngésző rákérdezés nélkül tölti le az RTF fájlt.

Lehet, hogy a böngésző csak felajánlja az RTF fájl letöltését.

Az RTF fájlokat a Microsoft Word alkalmazásban nyithatod meg.

Az RTF fájlokat a Wordpad alkalmazásban is megnyithatod.

Egyes weboldalakon vannak letöltési hivatkozások.

A letöltési hivatkozások is más típusú fájlokra mutatnak.

A böngésző nem nyitja meg ezeket a fájlokat.

Lehet, hogy a böngésző rákérdezés nélkül letölti a fájlokat.

Lehet, hogy a böngésző csak felajánlja a fájlok letöltését.

A segítő beállíthatja a letöltés módját a böngészőben.

Beállíthatja, hogy a böngésző előbb rákérdezzen a letöltésre.

Beállíthatja úgy is, hogy a böngésző kérdés nélkül töltse le a fájlokat.

A nagyméretű fájlok letöltése hosszú ideig tarthat.
Hallhatod a böngésző értesítését a letöltés megkezdéséről.
Ebből tudhatod, hogy várnod kell.
Hallhatod majd a böngésző értesítését a letöltés befejeződéséről is.
Csak ezután használhatod a letöltött fájlt.
Lehet, hogy az Edge nem tartja biztonságosnak a letöltött fájlt.
Ekkor a következő értesítést hallod:
A fájl további figyelmet igényel.
Ekkor a probléma megoldásához kérj segítséget.

A támogatott típusú fájlokat is letöltheted.
A letöltést elindíthatod a fájl megnyitása nélkül.

Most kipróbáljuk ezeket a lehetőségeket a gyakorlatban.
A böngészőben a Magyar Elektronikus Könyvtár weboldalán állsz.
A weboldalon Benedek Elek egyik mesekönyvét olvashatod.
Az ALT+BALRANYÍL nyomogatásával visszajuthatsz a vMEK főoldalára.
Van erre egy másik lehetőség is.
Nyomd le a CTRL+H billentyűparancsot.
Ekkor megnyílik az Előzmények panel.
Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.
Egyszer a következőt hallod:
Magyar Elektronikus Könyvtár - Egyszerűsített felület.
Ezen nyomd le az ENTER billentyűt.
Ekkor a következőket hallod:
A lap betöltése. A betöltés kész.
Ekkor nyomd le az ESCAPE billentyűt.
Lehet, hogy még egyszer meg kell nyomnod az ESCAPE billentyűt.
Megnyílik a vMEK főoldala.

Azonnal a Keresés hivatkozásra kerülsz.

Ez az utoljára meglátogatott hivatkozás az oldalon.

Viszont lehet, hogy a weboldal elején vagy.

Ekkor nyomogasd a V betűt.

Ezzel lépkedhetsz a meglátogatott hivatkozásokon.

Egyszer a következőt hallod:

Meglátogatott hivatkozás, Keresés.

Nyomd le az ENTER billentyűt a hivatkozás aktiválásához.

Ekkor ismét megnyílik a MEK Keresés oldala az összetett űrlapokkal.

Most is Benedek Elek meséskönyvei érdekelnek.

Viszont most a hangoskönyvekre keresel rá

A Szerző szerkesztőmezőben állsz.

A böngésző és a MEK emlékszik az utoljára megadott keresési adatokra.

Tehát nem kell újra beírnod azt, hogy Benedek Elek.

Nyomd le a TAB billentyűt.

A Cím szerkesztőmezőbe most se írsz semmit.

Nyomd le újból a TAB billentyűt.

A böngésző a Téma mezőben is emlékszik a múltkor beírt szövegre.

Tehát ott van a mezőben, hogy mesék.

Nem kell újra beírnod, hogy mesék.

Nyomd le ismét a TAB billentyűt.

Ekkor a következőt hallod:

Formátum, kombinált listamező, HTML formátum.

Tehát a listamező is emlékszik a HTML formátumra.

Emlékszel, hogy a kezdőbetű lenyomásával is választhatsz lehetőséget.

Nyomogasd az M betűt.

Egyszer azt hallod, hogy MP3 hangoskönyv.

Erre a formátumra van szükséged.

A hangoskönyvek MP3 formátumban vannak a könyvtárban.

Nyomd le újra a TAB billentyűt.

Ekkor a Keres gombra jutsz.

Hallod a rövid hangjelzést.

Ebből tudhatod, hogy már nem vagy űrlap módban.

Nyomd le az ENTER billentyűt a keresés elindításához.

Megnyílik a találati lista weboldala.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weblap tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt az olvasás megállításához.

Nyomd le a Q betűt a fő régióra lépéshez.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer azt hallod, hogy a találatok száma négy.

Tehát Benedek Elek négy mesekönyve van meg hangoskönyvben.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőket hallod:

3. hivatkozás,

Többsincs királyfi és más mesék /MVGYOSZ hangoskönyvek.

Ezt a mesekönyvet már ismered HTML formában.

A MEK-ben ugyanez a mesekönyv megvan hangoskönyvben is.

A hivatkozáson nyomd le az ENTER billentyűt.

Megnyílik a hangoskönyv információs weboldala.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Nyomd le a NÉGYES számbillentyűt.

Ezzel rögtön a Megtekinthető verziók: alcímre lépsz.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

A következőt hallod:

Lista, egy elemű.

Ezt az információs sort a JAWS írja a lista elé.

Nyomd le még egyszer a LENYÍL billentyűt.

Ekkor a következőt hallod:

Hivatkozás, MP3.

A hangoskönyv csak MP3 formátumban van meg a könyvtárban.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Megnyílik egy weboldal az MP3 fájlok listájával.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Nyomd le az L betűt.

Ezzel a lista elejére lépsz.

Azt hallod, hogy Lista, 37 elemű.

Ebből tudhatod, hogy sok mese van ebben a mesekönyvben.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

A következőt hallod:

1. hivatkozás, 2349aa00.mp3 - Hangos katalóguscédula.

A 2349aa00.mp3 a hangfájl neve.

A fájlnev elején a 2349 a hangoskönyv könyvtári száma.

A könyvtári szám minden fájlnev elején ott van.

A Hangos katalóguscédula a hangfelvétel címe.

Ezen a felvételen a mesekönyvről hallhatsz információkat.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

2. hivatkozás, 2349af01.mp3 - Az aranygyapjas kosok.

Ebben a hangfájlban az első mesét olvassák fel.

Az Aranygyapjas kosok a mese címe.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

3. hivatkozás, 2349af02.mp3 - A talléros kalap.

Ebben a fájlban a második mesét olvassák fel.

A mese címe A talléros kalap.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

4. hivatkozás, 2349af03.mp3 - A hétszépségű királykisasszony.

Ebben a fájlban a harmadik mesét olvassák fel.

A mese címe A hétszépségű királykisasszony.

Nyomd le az ENTER billentyűt ezen a hivatkozáson.

Megnyílik a lejátszás oldala.

A böngésző elkezd lejátszani a hangfájlt.

Közben a képernyőolvasó elkezd felolvasni az oldal tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a képernyőfelolvasás megállításához.

A hanglejátszás folytatódik.

Most már csak a mesét hallod.

A SZÓKÖZ billentyű lenyomásával megállíthatod a lejátszást.

Lehet, hogy csak egy rövid hangjelzést hallasz és a lejátszás folytatódik.

A rövid hang jelzi, hogy most űrlap módban vagy.

Nyomd le még egyszer a SZÓKÖZ billentyűt a lejátszás megállításához.

Az MP3 fájlt mentheted a számítógépedre.

Ehhez nyomd le a CTRL+S billentyűparancsot.

Megnyílik a Mentés másként párbeszédpanel.

Az MP3 fájl neve már a Fájlnev mezőben van.

Lehet, hogy ez a név nem tetszik neked.

Beírhatod például a mese címét.

Beírhatod például azt, hogy A hétszépségű királykisasszony.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Ezzel az MP3 fájlt mented a Letöltések mappába.

A mentett fájl neve például a következő:

A hétszépségű királykisasszony.mp3

A párbeszédpanel bezáródik.

Visszakerülsz a hanglejátszó oldalára.

Most a Lejátszás gombon állsz.

A hanglejátszást tovább folytathatod.

Ehhez nyomd le a SZÓKÖZ billentyűt.

A lejátszás folytatódik.

Tovább hallgathatod a mesét.

A lejátszóból visszaléphetsz a hangfájlok listájára.

Ehhez nyomd le az ALT+BALRANYÍL billentyűparancsot.

Ekkor a lejátszás befejeződik.

Visszakerülsz az MP3 fájlok listájára.

Az MP3 fájlt letöltheted a mese meghallgatása nélkül is.

A hangfájlok listájából is letöltheted a mesét MP3 fájlban.

Most A hétszépségű királykisasszony című mese hivatkozásán állsz.

Nyomd le és engedd fel a FELNYÍL billentyűt.

Ezután nyomd le és engedd fel a TAB billentyűt.

Ekkor a következőt hallod:

2349AF03.mp3 - A hétszépségű királykisasszony, hivatkozás.

Tehát visszakerülsz a mese hivatkozására.

Fontos, hogy a TAB billentyűvel lépj a hivatkozásra.

Most nyomd le a HELYI MENÜ gombot.

Lehet, hogy a laptopodon nincs HELYI MENÜ gomb.

Ekkor nyomd le az FN+JOBB OLDALI CTRL billentyűkombinációt.

Lenyomhatod a SHIFT+F10 billentyűparancsot is.

Megnyílik a helyi menü.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

Hivatkozás mentése másként.

Ekkor nyomd le az ENTER billentyűt.

Megnyílik a Mentés másként párbeszédpanel.

Az MP3 fájl neve már a Fájlnev mezőben van.

Lehet, hogy ez a név nem tetszik neked.

Beírhatod egy másik fájlnevet.

Beírhatod például azt, hogy Mese a királykisasszonyról.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Ezzel az MP3 fájlt mented a Letöltések mappába.

A mentett fájl neve például a következő:

Mese a királykisasszonyról.mp3

A párbeszédpanel bezáródik.

Visszakerülsz a hangfájlok listájára.

A mentett hangfájl hivatkozásán állsz.

Zárd be a böngészőt.

Ehhez nyomd le az ALT+F4 billentyűparancsot.

A mentett fájlokat megtalálhatod a Letöltések mappában.

Nyisd meg a Letöltések mappát.

Nyomd le és engedd fel a WINDOWS billentyűt.

Megnyílik a Start menü.

Ekkor a keresőmezőben vagy.

Gépeld be a következőt:

letöltések.

Ezután lehet, hogy a következőt hallod:

Letöltések fájlmappa.

Viszont lehet, hogy mást hallasz.

Ekkor nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

Letöltések fájlmappa.

Ekkor nyomd le az ENTER billentyűt a mappa megnyitásához.

Például a következőt hallod:

Elemek nézete többválasztós listamező, ma, kibontott,

Mese a királykisasszonyról.mp3.

Ez a nemrég mentett hangfájl.

Nyomd le az ENTER billentyűt a lejátszás megkezdéséhez.

Ekkor elindul például a Windows Media Player.

Lehet, hogy a te számítógépeden más zenelejátszó alkalmazás indul el.

Hallod, hogy elkezdődik a mese lejátszása.

Az alkalmazást bezárhatod az ALT+F4 lenyomásával.

Ekkor a lejátszás véget ér.

Visszakerülsz a Letöltések mappába.

Nyomogasd a LENYÍL billentyűt.

Ezzel megtalálod a korábban mentett fájlokat.

Például megtalálod a Többsincs királyfi és más mesék című könyvet.

Ez a teljes mesekönyv korábban HTML formátumban mentett változata.

Az ENTER billentyűvel megnyithatod a mesekönyvet.

Ekkor elindul a webböngésző.

Megnyílik a Többsincs királyfi és más mesék című mesekönyv.

A Letöltésekből megnyitott weboldalt internet nélkül is olvashatod.

A böngészőt bezárhatod az ALT+F4 billentyűparanccsal.

Ekkor visszakerülsz a Letöltések mappába.

A FELNYÍL billentyűvel visszalépkedhetsz az újabban mentett fájlokra.

A Letöltések mappát bezárhatod az ALT+F4 lenyomásával.

Összefoglalás

Most a második rész végén vagy.

Most már újabb hasznos dolgokat tudsz a böngészőről.

Hasznos és fontos dolgokat tudsz a böngészésről is.

Már tudod, hogy a weboldalakon sokféle dolog lehet.

Már azt is tudod, hogy mit és hogyan csinálhatsz ezekkel a dolgokkal.

Már tudod használni a listákat és a táblázatokat és az űrlapokat.

Meg tudod keresni az információkat a weboldalakon.

Menteni tudod a weboldalakat a számítógépedre.

Le tudod tölteni a fájlokat a weboldalokról.

Le tudod játszani a hangfájlokat a weboldalakon.

Az új ismeretek növelik az önállóságodat.

Sok dolgot már egyedül is meg tudsz csinálni a böngészőben.

Sok dologhoz már nem kell segítséget kérned.

Az önállóság növelheti az önbizalmadat.

Kiegészítő ismeretek és érdekességek

Ebben a részben további hasznos lehetőségekről tanulhatsz.

Megtanulhatod az internetes keresők használatát.

Tanulhatsz a modális párbeszédpanelekről.

Megtanulhatod a sütik kezelését.

Tanulhatsz a bejelentkezésről és a kijelentkezésről.

Tanulhatsz a személyes adataid védelméről is.

Internetes keresők

Az interneten nagyon sok dolog van.

Az interneten gyakran megváltoznak a dolgok.

Az interneten gyakran más helyre kerülnek a dolgok.

Egyes weboldalaknak ismered a webcímét.

Az ismert weboldalakat könnyen meg tudod nyitni a kedvencekből.

Az ismert weboldalakat az előzményekből is könnyen meg tudod nyitni.

Másoktól is kaphatsz webcímeket.

A másoktól kapott webcímekkel további weboldalakat nyithatsz meg.

Viszont sok dologról nem tudsz az interneten.

Egyes dolgokról már tudsz de nem ismered a helyüket az interneten.

Az interneten nagyon sok dolgot megkereshetsz.

Internetes keresővel keresheted meg a dolgokat az interneten.

Az internetes keresők internetes szolgáltatások.

Például a Google egy keresőszolgáltatás.

A Google szót gúgólnak mondják.

A Microsoft Bing is egy keresőszolgáltatás.

A Google kereső egy weboldal az interneten.

Ezen a weboldalon kereséseket végezhetsz az interneten.

Lehet, hogy érdekel téged valami az interneten.

Például érdekelnek a hangoskönyvek.

Szeretnél többet megtudni a hangoskönyvekről.

Szeretnél hangoskönyveket találni az interneten.

Ekkor megnyithatod a Google kereső weboldalát.

Indítsd el a Microsoft Edge böngészőt.

Nyomd le és engeddd fel a WINDOWS billentyűt.

Ekkor megnyílik a Start menü.

A keresőmezőbe írd be a következőt:

edge

Lehet, hogy csak néhány betűt kell beírnod és a következőt hallod:

Microsoft Edge, a Microsoft által ajánlott böngésző.

Ekkor nyomd le az ENTER billentyűt.

Az Edge böngésző elindul.

Nyomd le a CTRL+L billentyűparancsot vagy az F4 billentyűt.

Ekkor a Cím és kereső sávra lépsz.

Írd be a következőt:

google.hu

Lehet, hogy csak néhány betűt kell beírnod.

Lehet, hogy a böngésző kiegészíti a webcímet.

Ekkor a google.hu bemondást hallod.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Most megnyílik a Google weboldala.

Az oldalon a keresőmezőben vagy.

Automatikusan űrlap módba lépsz.

Hallod az űrlap mód rövid hangjelzését.

A keresőmezőbe beírhatod a téged érdeklő dolgot.

Például írd be a következőt:

hangoskönyvek

Ezután nyomd le az ENTER billentyűt a keresés elindításához.

Hallod a másik rövid hangjelzést.

Ebből tudhatod, hogy már nem vagy űrlap módban.

Betöltődik a találatok oldala.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni az oldal tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

Nyomd le a CTRL+HOME billentyűparancsot az oldal elejére lépéshez.

A következőt hallod:

Hangoskönyvek - Google-keresés.

Nyomogasd a HÁRMAS számbillentyűt.

Ezzel a harmadik szintű címsorokon lépkedhetsz.

A harmadik szintű címsorok alcímek a weboldalon.

Harmadik szintű címsor van az egyes találatok elején.

A HÁRMAS számbillentyűvel lépkedhetsz a találatokon.

Először például a következőt hallod:

Hirdetések, első címsorszint.

Utána egy hirdetés címét hallod.

Végül azt hallod, hogy harmadik címsorszint, hivatkozás.

Tehát a találatok oldalán először lehet, hogy hirdetéseket találsz.

A HÁRMAS számbillentyűvel a harmadik szintű címsorokon lépkedsz.

Közben átugrod a többi címsort.

A JAWS felolvassa a hirdetés előtti első és második szintű címsort is.

A weboldalnak ezen a részén hirdetéseket találsz.

A HÁRMAS számbillentyűvel lépkedhetsz az egyes hirdetéseken.

Most a hangoskönyvekre keresel.

Ezért a hirdetések is hangoskönyveket kínálnak.

A hirdetésekben a legújabb hangoskönyveket ajánlják megvételre.

Fontos tudnod, hogy a hirdetésekben pénzért kínálják a dolgokat.

A hirdetésekkel nem kell foglalkoznod.

Nyomogasd tovább a HÁRMAS számbillentyűt.

Egyszer például a következőt hallod:

Keresési eredmények, első címsorszint.

Videók, második címsorszint.

Egy hónapja, harmadik címsorszint.

A weboldalnak ezen a részén internetes videókat találsz.

Az internetre videóban is feltöltenek hangoskönyveket.

Egyes videókat csak a böngészőben játszhatod le.

Ezeket a hangoskönyveket a böngészőben hallgathatod meg.

Más videókat letölthetsz a számítógépedre.

Ezeket a videókat például a Windows Media Playerrel játszhatod le.

Egyes videóban csak rövid részletek vannak a hangoskönyvekből.

A videótalálatok fejezetet időnként később találsz a Google weboldalon.

Nyomogasd tovább a HÁRMAS számbillentyűt.

Egyszer a következőt hallod:

Internetes találatok, második címsorszint.

Ez a találati oldal számodra fontos része.

Itt következnek a tényleges internetes találatok.

Ezután az első internetes találat címét hallod.

Végül azt hallod, hogy harmadik címsorszint, hivatkozás.

Például a következőt hallod:

Több mint háromszáz ingyen letölthető hangoskönyv – Librarius.hu,
harmadik címsorszint, hivatkozás.

A címből tudhatod, hogy az oldalon ingyen hangoskönyveket találsz.

Az egyes találatok címsora egyúttal hivatkozás is.

A hivatkozást a SZÓKÖZ vagy az ENTER billentyűvel aktiválhatod.

Légy óvatos a talált weboldalak megnyitásával.

A Google oldalon olvashatsz néhány információt az egyes találatokról.

Ezeket az információkat a találat címsora alatt olvashatod el.

Nyomd le a LENYÍL billentyűt.

Ekkor a talált weboldal webcímét hallod.

Lehet, hogy ismerős neked a webcím.

Az ismerős webcímekben jobban megbízhatsz.

Nyomogasd tovább a LENYÍL billentyűt.

Egyszer egy szövegrészletet hallasz a weboldal tartalmából.

Ebből eldöntheted, hogy érdekel-e a találat.

Azt is eldöntheted, hogy megbízol-e a talált weboldalban.

Csak ezután dönts el, hogy megnyitod-e a talált weboldalt.

Ehhez lépj vissza a találat címére a SHIFT+3 billentyűparanccsal.

Most az ENTER vagy a SZÓKÖZ billentyűvel nyithatod meg a weboldalt.

Például megnyílik a librarius.hu hangoskönyves weboldala.

A megnyitott weboldalt beteheted a kedvencek közé.

A kedvenceket már ismered.

Ehhez nyomd le a CTRL+D billentyűparancsot.

Megnyílik A kedvenc hozzáadva párbeszédpanel.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Ezzel bezárod a párbeszédpanelt.

A weboldal a Kedvencek lista végére kerül.

Most újra a megnyitott weboldalon vagy.

Az ALT+BALRANYÍL lenyomásával visszajutsz a Google weboldalára.

Az előbb megnyitott találati hivatkozáson állsz.

Most például a librarius.hu találati címsorán vagy.

A Google találatok oldalán továbblépkedhetsz a találatokon.

Ehhez nyomogasd a HÁRMAS számbillentyűt.

A SHIFT+3 nyomogatásával visszafelé lépkedhetsz a találatokon.

Egyes találatok ingyenes lehetőségeket kínálnak.

Más weboldalakon fizetős lehetőségeket találsz.

Az eredmények között lehetnek idegen nyelvű találatok is.

A hagyományos internetes találatok közt is lehetnek videótalálatok.

Egyszer például a következőt hallod:

MP3 – Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK),

harmadik címsorszint, hivatkozás.

A Magyar Elektronikus Könyvtárat már ismered az előző részből.

A MEK hangoskönyveire rákereshetsz a MEK weboldalon.

Ezt a keresést már ismered a tananyagból.

Viszont a Google keresőjével is rákereshetsz a MEK hangoskönyveire.

Nyomogasd tovább a HÁRMAS számbillentyűt.

Egyszer például a következőt hallod:

Oldalnavigáció, első címsorszint.

Következő, harmadik címsorszint, hivatkozás.

Most a találatok első oldalán vagy.

Az első találati oldalon vannak a legjobb eredmények.

Általában az első oldalon megtalálod a keresett weboldalt.

Az első találati oldalon tíz találat van.

Időnként további találatokat is meg szeretnél nézni.

Most egy lapozó hivatkozáson állsz.

A lapozó hivatkozásokat már ismered.

Hallod a hivatkozás szövegét.

A hivatkozás szövege az, hogy Következő.

Aktiválhatod a lapozó hivatkozást.

Ehhez nyomd le a SZÓKÖZ vagy az ENTER billentyűt.

Ekkor megnyílik a második találati oldal.

Ezen az oldalon további tíz találat van.

A képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.

Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.

A HÁRMAS számbillentyű nyomogatásával lépkedhetsz a találatokon.

A SHIFT+3 nyomogatásával visszafelé lépkedhetsz a találatokon.

A találati oldalakon az Internetes találatok fejezet a legfontosabb.

Lehet még Hirdetések és Videók fejezet is a találati oldalakon.

Más fejezetek is lehetnek a találati oldalakon.

Egyszer a következőt hallod:

Oldalnavigáció, első címsorszint.

Előző, harmadik címsorszint, hivatkozás.

Ez is egy lapozó hivatkozás.

Hallod a lapozó hivatkozás szövegét.

A lapozó hivatkozás szövege az, hogy Előző.

Visszaléphetesz az előző találati oldalra.

Ehhez aktiválhatod azt a hivatkozást, hogy Előző.

Viszont lenyomhatod még egyszer a HÁRMAS számbillentyűt.

Ekkor a következőt hallod:

Következő, harmadik címsorszint, hivatkozás.

Ezt a lapozó hivatkozást már ismered.

Ennek aktiválásával a harmadik találati oldalra lapozhatsz.

A harmadik találati oldalon további tíz találat van.

A Google weboldalon nagyon sok találat lehet.

Sokszor lapozhatsz új találati oldalakra.

Lehet, hogy mégsem találod meg a téged érdeklő dolgot.

Ekkor új keresést indíthatsz.

Az új kereséshez lépj a keresőmezőre.

Ehhez nyomd le az E betűt.

Ezzel a szerkesztőmezőre lépsz a weboldalon.

Nyomd le az ENTER billentyűt.

Ekkor űrlap módba lépsz.

Hallod a rövid hangjelzést.

A szerkesztőmezőben ott van az előző keresés szövege.
Most például a mezőben ott van, hogy hangoskönyvek.
Nyomd le a CTRL+A billentyűparancsot.
Ezzel kijelölöd a mezőben a szöveget.
A DELETE billentyűvel törölheted a kijelölt szöveget a mezőből.
Most a mező üres.
Beírhatod az új keresési szöveget.
Például beírhatod a következőt:
magyar hangoskönyvek
Nyomd le az ENTER billentyűt a keresés elindításához.
Hallod a másik rövid hangjelzést.
Ebből tudhatod, hogy már nem vagy úrlap módban.
Betöltődik egy oldal az új keresési eredményekkel.
Lehet, hogy a képernyőolvasó elkezd felolvasni a weboldal tartalmát.
Nyomd le a CONTROL billentyűt a felolvasás megállításához.
Viszont lehet, hogy visszakerülsz az úrlap módba.
Nyomd le az ESCAPE billentyűt.
Ezzel kiléphetsz az úrlap módból.
A számbillentyűzeten a PLUSZJEL billentyűvel is kiléphetsz.
Ekkor hallod a másik rövid hangjelzést.
Nyomd le a CTRL+HOME billentyűparancsot az oldal elejére lépéshez.
Nyomogasd a HÁRMAS számbillentyűt a találatok közötti lépkedéshez.
A SHIFT+3 billentyűparanccsal visszafelé lépkedhetsz a találatokon.
A találatok közt magyar nyelvű hangoskönyveket találhatsz.
Magyar írók hangoskönyvei is lehetnek a találatok között.
Magyar kiadók hangoskönyvei is lehetnek a találatok között.
A Google a beírt szöveghez hasonló találatokat is betehet a listába.
Például lehetnek a listán felolvasott könyvek és hangjátékok.
Lehetnek színházi felvételek vagy cikkek a hangoskönyvekről.

Lehetnek nyomtatott könyvekhez készített érdekes hangfelvételek.
A Google-nek jelezheted, hogy pontosan a beírt szövegre keressen.
Ekkor a keresőmezőben a szöveg elé írd idézőjelet.
Az idézőjelet a SHIFT+2 billentyűkombinációval írhatod be.
Fontos, hogy a szöveg végére is írd idézőjelet.
Csak ezután nyomd le az ENTER billentyűt a keresés elindításához.
Ekkor a Google pontosan az idézőjelek közti szövegre keres a weben.
Ez hasznos lehet idézetek és versek és dalszövegek kereséséhez.
Például írd be a keresőmezőbe egy idézőjelet.
Utána beírhatod a következőt:
a szobában lakik itt bent
Végül írd be a végére még egy idézőjelet.
Most nyomd le az ENTER billentyűt a keresés indításához.
Az Anyám tyúkja című vers lesz az első néhány találat.
Ez Petőfi Sándor verse.
A vers első sora a következő:
Ej mi a kő, tyúkanyó kend.
Ez a sor ismerős lehet.
A példában a vers második sorára keresel.
A Google így is megtalálja a verset.

Időnként a találati listában sok felesleges találat van.
Például arra keresel, hogy a jaguár sebessége.
Téged a jaguár állat futási sebessége érdekel.
Viszont sok találat a Jaguar autó sebességével foglalkozik.
Ekkor az autó okozza a problémát.
Ezt a problémát könnyen megoldhatod.
Jelezheted a Google-nek, hogy téged az autó nem érdekel.
Ehhez írd be a keresőmezőbe a következőt:

jaguár sebessége -autó

Tehát a jaguár sebessége után tegyél szóközt.

Utána írd be egy mínuszjelet.

Közvetlenül a mínuszjel után írd be azt a szót, hogy autó.

Végül nyomd le az ENTER billentyűt a keresés elindításához.

A Google a mínuszjelből tudja, hogy az autós találatok nem érdekelnek.

Tehát a találatok többnyire a jaguár állatról szólnak majd.

Egy másik keresőszolgáltatás a Microsoft Bing.

A Microsoft Bing keresőt röviden Bingnek nevezik.

A Microsoft Bing weboldalát a következő webcímen nyithatod meg:

bing.hu

A Microsoft Bing keresőjét a Google-höz hasonlóan használhatod.

A Bing és a Google kereső sok dologban hasonlít egymásra.

A Bing keresőben viszont egyes dolgokat máshogy használhatsz.

Probléma esetén kérj segítséget vagy próbáld meg a Google keresőt.

Modális párbeszédpanelek

A párbeszédpaneleket a Windowsban már ismered.

A párbeszédpaneleken információkat kaphatsz.

A párbeszédpaneleken információkat adhatsz.

A párbeszédpaneleken kérdésekre válaszolhatsz.

A párbeszédpanel bezárása után tovább használhatod az alkalmazást.

A weboldalakon is lehetnek párbeszédpanelek.

Ezeket modális párbeszédpanelnek nevezzük.

A modális párbeszédpaneleken a weboldalak adhatnak információt.

Például a webáruház jelzi, hogy kevés idő maradt a rendelés leadására.

A modális párbeszédpaneleken te is adhatsz információt.

Például megadhatod a városod nevét a pontosabb találatokhoz.

A modális párbeszédpanelek a döntésedet kérhetik.

Például a webáruház rákérdezhet, hogy biztosan törlöd-e a rendelést.

A modális párbeszédpaneleken fontos dolgok vannak.

Lehet, hogy a weboldalon megjelenik egy modális párbeszédpanel.

Ekkor a modális párbeszédpanellel kell először foglalkoznod.

Ekkor a helyesen elkészített weboldalak más részeit nem használhatod.

A nyílbillentyűkkel elolvashatod a modális párbeszédpanel szövegét.

A modális párbeszédpanelen címsorokat és hivatkozásokat is találhatsz.

A modális párbeszédpanelen gombokat is találhatsz.

A modális párbeszédpanelen szerkesztőmezőket is találhatsz.

A modális párbeszédpanelen más vezérlőelemek is lehetnek.

Például a H betű lenyomásával a következő címsorra léphetsz.

A B betű lenyomásával a következő gombra léphetsz.

Az E betű lenyomásával a következő szerkesztőmezőre léphetsz.

A H és a B és az E betű lenyomását a böngészőben már ismered.

Ezek a navigációt gyorsító billentyűk.

A többi navigációt gyorsító billentyűt is használhatod.

A modális párbeszédpanel bezárásához meg kell nyomnod egy gombot.

Lehet, hogy a Rendben gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy az Igen vagy az OK gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy a Nem vagy a Törlés gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy a Mégse vagy egy másik gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy egy hivatkozást kell aktiválnod a bezáráshoz.

Lehet, hogy a Rendben vagy a Jóváhagyás hivatkozást kell aktiválnod.

Lehet, hogy a Küldés vagy a Mehet hivatkozást kell aktiválnod.

Lehet, hogy a Bezárás hivatkozást kell aktiválnod.

Ekkor a modális párbeszédpanel eltűnik a weboldalról.

A helytelenül elkészített weboldalakon problémát találhatsz.
Lehet, hogy mégis olvashatod a modális párbeszédpanelt.
Lehet, hogy ezután le kell nyomnod az INSERT+ESC billentyűparancsot.
Ekkor bemondja, hogy a képernyő frissítve.
Most már a weboldal új tartalmát olvashatod a párbeszédpanel nélkül.
Most tovább használhatod a weboldal többi részét.
Például folytathatod a rendelést a webáruházban.

Süтик kezelése

A sütik a rólad megjegyzett információk a böngészőben.
A sütiket a webhelyek tárolják a böngészőben.
A süti angolul cookie.
A cookie szót kúkinak mondják.
A sütik segítenek a webhelyeknek, hogy felismerjenek téged.
A webhelyek a sütikből tudják, hogy megint veled vannak kapcsolatban.
A sütikből tudják, hogy még mindig veled vannak kapcsolatban.
A hasznos sütik kellenek az ügyintézéshez vagy a webes vásárláshoz.
Például a sütikből tudhatja a webáruház, hogy te vásárolsz.
A sütikből tudhatja, hogy az egyik dolgot te rakod be a kosárba.
A sütikből tudhatja, hogy a másik dolgot is te rakod be a kosárba.
A sütikből tudhatja, hogy a többi dolgot is te rakod be a kosárba.
Viszont sok süti nem hasznos neked.
Például sok sütit csak a reklámokhoz használnak.
Sok süti adatokat gyűjt rólad.
Egyes sütik követnek téged a weben.
Különböző weboldalakat látogatsz.
Például olvasod a kedvenc hírportálodat.
Például megnyitod a vakegyesületed honlapját.

Például böngészed egy étterem étlapját.

A követési süti megjegyzi a webes tevékenységeidet.

Például egy süti megjegyezheti, hogy meglátogatsz a hírportált.

A süti megjegyezheti, hogy megnyitod a vakegyesületed honlapját.

A süti megjegyezheti, hogy böngészed az étlapot.

Egyes weboldalak megnézhetik a sütikben összegyűjtött információkat.

Ezután már tudják, hogy egyes ételeket szeretsz.

Lehet, hogy később ezeket az ételeket reklámozzák neked.

Lehet, hogy zavar téged a webes követés és adatgyűjtés.

Sok weboldal megkérdezi, hogy engedélyezed-e a sütiket.

A sütiket engedélyezheted vagy tilthatod.

Sok weboldalon ekkor modális párbeszédpanel jelenik meg.

A süti engedélyezéséhez általában csak egy gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy az Elfogadás vagy az Elfogadom gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy az Összes elfogadása gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy a Rendben vagy az OK gombot kell megnyomnod.

Egyes weboldalakon angol nyelvű gombokat találsz.

A süti engedélyezéséhez például az Accept gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy az Accept all gombot kell megnyomnod.

A süti tiltásához például a Tiltás gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy a Nem fogadom el gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy az Összes süti tiltása gombot kell megnyomnod.

Egyes weboldalakon angol nyelvű gombokat találsz.

A süti tiltásához például a Dismiss gombot kell megnyomnod.

Lehet, hogy a Dismiss cookie message gombot kell megnyomnod.

A süti engedélyezését vagy tiltását megjegyzi a weboldal.

Visszakerülsz a weboldalra.

Az engedélyezés vagy a tiltás után használhatod a weboldalt.

Sok weboldalon csak ezután olvashatsz el az érdekes tartalmakat.

A helyesen elkészített weboldalak csak egyszer kérdeznak a sütikről.
Ezek a weboldalak később már emlékeznek a döntésedre.

A sütik és más webhelyadatok utólag törölhetők a böngészőből.
Probléma esetén törölheted a webes előzményeket.
A webes előzmények közt vannak a sütik is.
Az előzmények törléséhez kérj segítséget.

Felhasználók és fiókok

Sok szolgáltatást csak bejelentkezéssel használhatsz a weben.
Egyes szolgáltatásokat bejelentkezés nélkül is használhatsz a weben.
Ekkor lehet, hogy a szolgáltatásnak csak egy részét használhatod.
Például a webáruházban megnézheted a termékeket és az árakat.
Viszont lehet, hogy csak bejelentkezés után adhatsz le rendelést.

A bejelentkezéssel azonosítod magad a weboldalon.
A bejelentkezés után a weboldal tudja, hogy veled van kapcsolatban.
A bejelentkezéssel elkezdesz egy munkamenetet.
A bejelentkezés után használhatod a weboldal szolgáltatásait.
Lehet, hogy már nem akarsz használni a weboldalt.
Ekkor kijelentkezel a weboldalról.
A kijelentkezéssel véget ér a munkamenet.
Ezután bezárhatod a weboldalt.

A bejelentkezéshez felhasználónévre és jelszóra van szükséged.
Lehet, hogy az e-mail-címed a felhasználóneved.
A jelszavadat soha ne mondd meg másoknak.
Például megnyitod a böngészőben az e-mail-szolgáltatód weboldalát.

Az e-mail-fiókot csak bejelentkezés után nézheted meg.
A weboldalon találsz egy Felhasználónév szerkesztőmezőt.
Lehet, hogy e-mail-cím szerkesztőmezőt találsz.
A bejelentkezéshez írd be a mezőbe a felhasználónevedet.
Lehet, hogy az e-mail-címed a felhasználóneved.
Lehet, hogy elég néhány betűt beírnod.
A böngésző emlékezhetsz a korábban beírt felhasználónevekre.
Ekkor beírás közben azt hallod, hogy almenü.
Lehet, hogy beírás nélkül is kiválaszthatod a felhasználónevedet.
Ehhez nyomd le a LENYÍL billentyűt a mezőben.
Először a következőt hallod:
Mentett adatok, automatikus kitöltés.
Ekkor megnyílik egy lista a korábban beírt felhasználónevekkel.
A listában nyomogathatsz a LENYÍL és a FELNYÍL billentyűket.
Ezzel választhatsz egyet a korábban beírt felhasználónevek közül.
Egyszer hallod a helyes felhasználónevedet.
Ekkor nyomd le az ENTER billentyűt.
Visszakerülsz a szerkesztőmezőbe.
Ekkor automatikusan beíródik a felhasználónév a szerkesztőmezőbe.
Felhasználónév választása nélkül is kiléphetsz a listából.
Ehhez nyomd le az ESCAPE billentyűt.
Ekkor a következőt hallod:
A munkamenethez tartozó javaslatok el vannak rejtve.
Visszakerülsz a szerkesztőmezőbe.
A mentett javaslatok listája zavarhat téged.
A mentett javaslatok letiltásához kérj segítséget.
A TAB billentyű lenyomásával átléphetsz a jelszó szerkesztőmezőjére.
A jelszó szerkesztőmezőjébe írd be a jelszavadat.
A jelszavad nem látszik a képernyőn.

A billentyűk lenyomásakor csak azt hallod, hogy csillag.
Te tudod, hogy a jelszavadat írod be de más nem hallhatja a jelszavadat.
Nagyon figyelj a jelszó helyes beírására.
A jelszó beírása után nyomd le az ENTER billentyűt.
A böngésző felajánlhatja, hogy megjegyzi a jelszavadat.
Engedélyezheted vagy tilthatod a böngészőnek a jelszó megjegyzését.
A böngésző a megjegyzett jelszóval automatikusan bejelentkezik.
Például legközelebb megnyitod ezt a weboldalt.
A böngésző emlékszik a jelszavadra.
Automatikusan bejelentkezik helyetted a weboldalra.
Az automatikus bejelentkezéssel más is beléphet helyetted.
A fontos weboldalakon ne engedélyezd a jelszó mentését.
A jelszóbeállításokhoz kérj segítséget.

A bejelentkezéshez megadod a felhasználóneved és a jelszavad.
Sok weboldalon lenyomhatod az ENTER billentyűt a jelszómezőben.
Más weboldalakon a Bejelentkezés gombra kell lépned.
Lehet, hogy a Belépés gombra kell lépned.
Nyomd le a SZÓKÖZ billentyűt.
Ezzel megnyomod a Bejelentkezés vagy a Belépés gombot.
Ekkor bejelentkezel például az e-mail-fiókodba.
Most már bejelentkezett felhasználó vagy a weboldalon.
Az e-mail-fiókodban elolvashatod a beérkezett üzeneteidet.
Válaszolhatsz a beérkezett üzenetekre.
Új e-mail-üzenetet is küldhetsz.
A felhasználói fiókodban vannak a fontos adataid és a beállításaid.
Az e-mailezés befejezése után ki kell jelentkezned a weboldalról.
Ehhez nyomd meg a Kilépés gombot a weboldalon.
Lehet, hogy Kijelentkezés gombot találsz.

Lehet, hogy a Kilépés vagy a Kijelentkezés hivatkozást kell aktiválnod.

Lehet, hogy a Kilépés lehetőséget egy menüben találod.

Lehet, hogy a Kijelentkezés lehetőséget egy menüben találod.

Probléma esetén kérj segítséget.

A kijelentkezés után bezárhatod a weboldalt.

Más webes szolgáltatásokat is bejelentkezéssel használhatsz.

Például a webáruház weboldalára is be kell jelentkezned.

Lehet, hogy a webáruházba más felhasználónévvel jelentkezhetsz be.

Lehet, hogy a webáruházba más jelszóval jelentkezhetsz be.

Érdemes minden szolgáltatáshoz más jelszót használnod.

Lehet, hogy a webáruházban még nincs felhasználóneved.

Ekkor a webáruházban regisztrálnod kell magad felhasználóként.

A regisztráció során kapsz felhasználónevet és jelszót.

Általában te döntheted el a felhasználónevedet.

A jelszavadat is te találod ki magadnak.

A jelszavadat ne add meg másoknak.

A regisztrációhoz kérj segítséget.

A regisztráció végén kapsz egy felhasználói fiókot a webáruházban.

A felhasználóneveddel és jelszavaddal bejelentkezhetsz a webáruházba.

A bejelentkezés után például már rendeléseket is leadhatsz.

Lehet, hogy már kész vagy a bevásárlással.

Ekkor lépj ki a webáruházból.

Utána bezárhatod a webáruház weboldalát.

A személyes adataid védelme

Figyelj a személyes adataid védelmére az interneten.

Személyes adat a lakcímed és a telefonszámod.

Személyes adat az e-mail-címed és a jelszavad.

Személyes adat a bankszámlaszámod is.

Az interneten sok ismeretlen emberrel találkozhatasz.

A személyes adataidat ne add meg ismeretlen embereknek.

Az interneten legyél nagyon óvatos a személyes adataid megadásával.

Az interneten megadott személyes adataidat mások felhasználhatják.

Például egy ismeretlen embernek megadod az e-mail-címedet.

Az ismeretlen ember a tudtod nélkül továbbadhatja az e-mail-címedet.

Később sok zavaró reklámot kaphatsz az e-mail-címedre.

A jelszavadat ne add meg soha másoknak az interneten.

A jelszavaddal mások beléphetnek weboldalakra a nevedben.

A jelszavaddal mások üzeneteket küldhetnek a nevedben.

Kárt is okozhatnak neked.

Az interneten ne mondd el magadról bizalmas dolgokat.

Az interneten egyesek barátságosnak tűnhetnek.

Lehet, hogy először megbízol a barátságos idegenekben az interneten.

Lehet, hogy személyes dolgokat mondasz el magadról az idegeneknek.

Lehet, hogy később az idegenek visszaélnék az információiddal.

Például továbbadják a személyes információidat.

Lehet, hogy jogtalan dolgokra használják az információidat.

Egyes ismeretlenek kérdéseit gyanúsnak találhatod az interneten.

Jól gondold át a válaszodat.

Úgy is dönthetsz, hogy nem válaszolsz a gyanús kérdésekre.

Sok jószándékú ember is van az interneten.

Viszont lehet, hogy egyesekben nem bízol meg az interneten.

A segítődtől tanácsot kérhetsz a döntéshez.

Összefoglalás

Most a tananyag végén vagy.

Fontos és hasznos dolgokat tudsz az internetről.

Már sokat tudsz a böngészésről.

Sok dologra önállóan tudod használni a böngészőt.

Lehet, hogy egyes dolgokhoz még segítséget kérsz.

Viszont általában elég csak egyszer kérned segítséget.

Utána már egyedül is meg tudod csinálni.

Például először segítséget kérsz a letöltéshez.

Később viszont már egyedül is le tudod tölteni a fájlokat az internetről.

A tudásod másoknak is hasznos lehet.

Lehet, hogy már te is segíthetsz másoknak az internetezésben.

Gratulálunk neked a hasznos ismeretek megszerzéséhez.

Melléklet

Ebből a tananyagból sok dolgot tanulhatsz a webböngészésről.

A tananyagban a böngészést a JAWS használatával tanulhatod meg.

A JAWS egy képernyőolvasó program.

Az NVDA is egy képernyőolvasó program.

A mellékletben az NVDA használatáról szóló fejezeteket is találsz.

A Narrátor is egy képernyőolvasó program.

A mellékletben a Narrátor használatáról szóló fejezeteket is találsz.

Lehet, hogy az NVDA képernyőolvasót használod.

Ekkor olvasd el az NVDA-ról szóló fejezeteket a mellékletben.

Lehet, hogy a Narrátor képernyőolvasót használod.

Ekkor olvasd el a Narrátorról szóló fejezeteket a mellékletben.

Űrlapok használata a weboldalakon

Űrlapok használata a JAWS képernyőolvasóval

A weboldalak tartalmát a virtuális PC kurzorral olvashatod el.

Az űrlapmezők használatához az űrlap módba kell lépned.

Lehet, hogy egy űrlapmezőre lépsz a virtuális PC kurzorral.

Ekkor a JAWS általában automatikusan űrlap módba lép.

Egy rövid hangjelzést hallasz.

Ebből tudhatod, hogy űrlap módban vagy.

Ekkor például szöveget gépelhetsz egy szerkesztőmezőbe.

Ekkor választhatsz egy lehetőséget egy kombinált listamezőben.

Viszont időnként kézzel kell belépned az űrlap módba.

Lehet, hogy navigációt gyorsító billentyűt használasz.

Például az E betű lenyomásával jutsz egy szerkesztőmezőre.

Ekkor kézzel kell belépned az űrlap módba.

Ehhez nyomd le az ENTER billentyűt.

Hallod a rövid hangjelzést.

Ebből tudhatod, hogy már űrlap módban vagy.

Egyszer elkészülsz az űrlap kitöltésével.

Például már kész vagy a szöveg beírásával.

Például már kész vagy a lehetőség kiválasztásával.

Ekkor kiléphetsz az űrlap módból.

Ehhez nyomd le a PLUSZJEL billentyűt a számbillentyűzetten.

Az ESCAPE billentyűt is lenyomhatod.

Ezzel visszaváltasz a virtuális PC kurzor használatára.

Ekkor egy másik rövid hangjelzést hallasz.

Ebből tudhatod, hogy most már nem vagy űrlap módban.

Folytathatod a weboldal tartalmának olvasását.

Űrlapok használata az NVDA képernyőolvasóval

A weboldalak tartalmát böngésző módban olvashatod el.

Az űrlapmezők használatához át kell váltanod fókusz módba.

Az NVDA fókusz módja hasonlít a JAWS űrlap módjához.

Lehet, hogy egy űrlapmezőre lépsz böngésző módban.

Ekkor az NVDA általában automatikusan fókusz módra vált.

Egy éles magas hangjelzést hallasz.

Ebből tudhatod, hogy fókusz módban vagy.

Ekkor például szöveget gépelhetsz egy szerkesztőmezőbe.

Ekkor választhatsz egy lehetőséget egy kombinált listamezőben.

Viszont időnként kézzel kell átváltanod fókusz módra.

Lehet, hogy navigációt gyorsító billentyűt használsz.
Például az E betű lenyomásával jutsz egy szerkesztőmezőre.
Ekkor kézzel kell átváltanod fókusz módra.
Ehhez nyomd le az ENTER vagy a SZÓKÖZ billentyűt.
Lenyomhatod az INSERT+SZÓKÖZ billentyűparancsot is.
Hallod az éles magas hangjelzést.
Ebből tudhatod, hogy már fókusz módban vagy.

Egyszer elkészülsz az űrlap kitöltésével.
Például már kész vagy a szöveg beírásával.
Például már kész vagy a lehetőség kiválasztásával.
Ekkor visszaválthatsz böngésző módra.
Ehhez nyomd le az INSERT+SZÓKÖZ billentyűparancsot.
Az ESCAPE billentyűt is lenyomhatod.
Ekkor egy mélyebb tompa hangjelzést hallasz.
Ebből tudhatod, hogy most már böngésző módban vagy.
Folytathatod a weboldal tartalmának olvasását.

Űrlapok használata a Narrátor képernyőolvasóval

A weboldalak tartalmát pásztázó módban olvashatod el.
Az űrlapmezők használatához át kell váltanod szerkesztési módba.
A Narrátor szerkesztési módja hasonlít a JAWS űrlap módjához.
Lehet, hogy egy űrlapmezőre lépsz pásztázó módban.
Ekkor a Narrátor általában automatikusan szerkesztési módra vált.
Egy halk cseppenésszerű hangjelzést hallasz.
Ebből tudhatod, hogy szerkesztési módban vagy.
Ekkor például szöveget gépelhetsz egy szerkesztőmezőbe.
Ekkor választhatsz egy lehetőséget egy kombinált listamezőben.

Viszont időnként kézzel kell átváltanod szerkesztési módra.
Lehet, hogy navigációt gyorsító billentyűt használsz.
Például az E betű lenyomásával jutsz egy szerkesztőmezőre.
Ekkor kézzel kell átváltanod szerkesztési módra.
Ehhez nyomd le az ENTER vagy a SZÓKÖZ billentyűt.
Lenyomhatod az INSERT+SZÓKÖZ billentyűparancsot is.
Hallod a halk cseppenésszerű hangjelzést.
Ebből tudhatod, hogy már szerkesztési módban vagy.

Egyszer elkészülsz az űrlap kitöltésével.
Például már kész vagy a szöveg beírásával.
Például már kész vagy a lehetőség kiválasztásával.
Ekkor visszaválthatsz pásztázó módra.
Ehhez nyomd le az INSERT+SZÓKÖZ billentyűparancsot.
Az ESCAPE billentyűt is lenyomhatod.
Ekkor egy újabb cseppenésszerű hangjelzést hallasz.
Ebből tudhatod, hogy most már pásztázómódban vagy.
Folytathatod a weboldal tartalmának olvasását.

Szakirodalom

Microsoft Windows Súgó

Microsoft Office Súgó

Herczeg Lajos: Információ és kommunikáció tananyag látássérült felhasználók részére

Herczeg Lajos: IT alapismeretek tananyag látássérült felhasználók részére

Herczeg Lajos, Mali Attila: Online alapismeretek látássérült felhasználók számára

A JAWS for Windows képernyőolvasó szoftver magyar nyelvű változatának súgója

Impresszum

Szerző: Márkus Norbert

Olvasószerkesztő: Faludi Zsolt

Tapasztalati szakértő: Csóti Konsztandina

Szakértő: Besze Dóra

Kiadja: Informatika a Látássérültekért Alapítvány

A kiadást támogatta: Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet és
az Emberi Erőforrások Minisztériuma